

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie I. L. i S. L.
o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 13 maja 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od uczestników na rzecz wnioskodawcy kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestnicy postępowania I. L. i S. L. powołali się w skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 13 maja 2016 r. na występowanie wszystkich przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Zdaniem skarżących, „na tle przepisów art. 305¹ - 305⁴ kodeksu cywilnego (...) powstało istotne zagadnienie prawne, dotyczące możliwości zasiedzenia służebności nimi regulowanych, a także czy możliwym jest (...) stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowych odpowiadających w swej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy (...), pomimo braku podstaw

materialno-prawnych regulujących taką instytucję”. Niezbędna jest także wykładnia przepisów w tym zakresie. W sprawie występuje ponadto istotne zagadnienie prawne: „czy remont kapitalny linii energetycznej uznać należy za przerwanie ciągłości posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu”. Zachodzi także nieważność postępowania „skoro Sądy obu instancji uczyniły stroną oddział osoby prawnej”. Za przyjęciem skargi do rozpoznania przemawia ponadto jej oczywista zasadność, na którą wskazują podniesione zarzuty.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawca E. S.A. w G. wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z określonych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez uczestnika składającego wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku zostały wszechstronnie wyjaśnione w ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Uzasadnienie wniosku skarżących nie odpowiada tym wymaganiom.

Skuteczne powołanie się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga precyzyjnego sformułowania określonego, dotychczas nierozwiązanego problemu o charakterze abstrakcyjnym, zaprezentowania argumentacji prawnej przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych i świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, a także wskazania, dlaczego jest ono istotne.

Skarżący nie tylko nie przedstawili takiej wymaganej argumentacji prawnej, ale przede wszystkim nie wskazali problemu, który stanowiłby istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Powołane w skardze kwestie dotyczące możliwości zasiedzenia służebności przesyłu uregulowanej w przepisach kodeksu cywilnego, a także służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, zostały rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego i nie budzą obecnie wątpliwości (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu

Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2011 r., III CZP 10/11, OSNC 2011, nr 12, poz. 129, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139 i z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11 oraz powołane tam orzecznictwo). Kwestia trzecia natomiast, dotycząca skutków remontu kapitałnego linii energetycznych, została przedstawiona w oderwaniu od wiążącej Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia.

Skuteczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi ze względu na przyczynę określoną art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga, poza wskazaniem przepisów wymagających wykładni Sądu Najwyższego, wykazania w drodze stosownej argumentacji prawnej, że wykładnia budzi poważne wątpliwości lub przytoczenia orzeczeń świadczących, iż wywołuje ona zasadnicze rozbieżności w orzecznictwie sądów. Skarżący argumentacji takiej, ani orzeczeń nie przedstawili, przy czym wadliwie powołali się na te same kwestie, które jednocześnie miały stanowić istotne zagadnienia prawne.

Uczestnicy, powołując się na przyczynę, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie uzasadnili twierdzenia o oczywistej zasadności skargi stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, nie publ.). W skardze brak takiej argumentacji prawnej, która miałyby przekonać, że skarga jest oczywiście uzasadniona w przedstawionym rozumieniu. Uzasadnienie wniosku sprowadza się do odwołania się do zarzutów skargi oraz powtórzenia jednego z nich, z pominięciem aspektu oczywistości zarzuconych naruszeń prawa, która mogłaby ewentualnie prowadzić do oczywistej zasadności skargi.

Nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze na podstawie art. 398¹³ § 1 k.p.c. pod rozagę z urzędu, nie zachodziła w sprawie. Twierdzenie skarżących, że wnioskodawcą był oddział spółki, a zatem podmiot nieposiadający

osobowości prawnej, a w konsekwencji zdolności sądowej i procesowej, nie znajduje oparcia w rzeczywistości. W sprawie jako wnioskodawca występowała Spółka, i to ona udzieliła pełnomocnictwa procesowego do zastępowania jej w postępowaniu sądowym, a orzeczenia zapadły z udziałem i w stosunku do spółki. Nie zachodziły ponadto żadne inne okoliczności, które powodowałyby nieważność.

Z tych przyczyn, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania ze skargi rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 2 i art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.

jw